Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om samordning af love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve virksomhed som pengeinstitut

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 12 af 17. januar 1975, side 7.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 6. januar 1975 i medfør af artikel 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 130. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 28. og 29. maj 1975 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til den anmodning, Rådet for De europæiske Fællesskaber fremsatte den 7. januar 1975 om en udtalelse om forslag til Rådets direktiv om samordning af love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve virksomhed som pengeinstitut,

under henvisning til artikel 198 i EØF-traktaten,

under henvisning til den beslutning, dets præsidium traf den 28. januar 1975 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde en udtalelse og en beretning herom,

under henvisning til den udtalelse, der blev fremsat af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 7. maj 1975,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. De Bruyn,

under henvisning til forhandlingerne på den 130. plenarforsamling, der blev afholdt den 28. og 29. maj 1975, mødet den 28. maj 1975 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE

énstemmigt:

1. Almindelige bemærkninger

1.1. *Nødvendigheden af en harmonisering*

1.1.1. Udvalget erkender, at det er tvingende nødvendigt, at der foretages en gennemgribende harmonisering af love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve virksomhed som pengeinstitut. Fra nu af har enhver statsborger i en medlemsstat i medfør af Rådets direktiv af 28. juni 1973 og Domstolens retspraksis ret til at nedsætte sig eller sælge tjenesteydelser i en hvilken som helst anden medlemsstat på samme betingelser og nydende de samme rettigheder som en statsborger fra denne anden stat; han kan ikke blive udsat for en behandling, der diskriminerer ham i forhold til en statsborger.

1.1.2. De mangfoldige uensartede og komplicerede bestemmelser, som i hvert enkelt land finder anvendelse på de omhandlede virksomheder, er imidlertid en hæmsko for gennemførelsen af et virkeligt fællesmarked for pengeinstitutter.

1.1.3. Denne situation er uforenelig med de grundlæggende målsætninger i traktaten; den er på sit område til skade for gennemførelsen af en økonomisk og monetær union; den er i sig selv i modstrid med princippet om fri konkurrence. Mens den frie etableringsret og retten til fri udveksling af tjenesteydelser er blevet endelig opnået ikke blot på de i direktivet af 28. juni 1973 berørte områder, men måske endnu videre på grund af Domstolens retspraksis, kan den manglende harmonisering af lovgivningen, der i de enkelte medlemsstater hovedsageligt har til formål at give indlånerne sikkerhed og beskytte opsparingen, skabe alvorlige uligheder, ja endog indebære farer.

1.2. *Den af Kommissionen benyttede fremgangsmåde*

1.2.1. Udvalget er opmærksom på vanskelighederne ved forehavendet og konstaterer, at Kommissionen har besluttet at gå etapevis til værks. Det beklager imidlertid at forslaget, der repræsenterer første etape, ikke bærer præg af at være tilstrækkelig udtømmende, og at Kommissionen, således som den også erkender det i begrundelsen, er afstået fra en samordning, der i et enkelt direktiv omfatter alle de væsentlige sider af banklovgivningen.

1.2.2. Udvalget skal derfor anmode Kommissionen om viljefast at følge harmoniseringsmålsætningen op, indtil den er realiseret gennem en hastig fremlæggelse af de efterfølgende direktiver.

1.3. *Definition af begrebet pengeinstitut*

1.3.1. Det mål, man har sat sig, kræver, at definitionen af pengeinstitut er så bred som mulig. Udvalget er derfor i princippet af den opfattelse, at den foreslåede definition er alt for snæver.

1.3.2. Udvalget konstaterer imidlertid, at formålet med denne definition udelukkende er at fastsætte anvendelsesområdet for dette første direktiv og ikke anvendelsesområdet for alle kommende direktiver på dette område; direktivet foregriber således på ingen måde de bestemmelser, som vil blive vedtaget senere, for så vidt angår anvendelsesområdet for de efterfølgende direktiver. På baggrund af den af Kommissionen fulgte fremgangsmåde og det af Udvalget indtagne standpunkt i denne forbindelse, accepterer det at lade spørgsmålet stå åbent og midlertidigt at godkende den foreslåede definition.

1.3.3. Udvalget mener imidlertid, at allerede ved gennemgangen af det følgende direktiv bør man tage spørgsmålet op til revision.

1.3.4. Det mener, at denne revision nødvendigvis bør tage sigte på en udvidelse af anvendelsesområdet. Denne udvidelse er så meget desto mere berettiget, som det forekommer presserende at harmonisere et område, hvor netop den manglende forudgående harmonisering har forhindret en liberalisering i henhold til direktivet af 28. juni 1973. Dette direktiv medførte i virkeligheden kun en meget delvis liberalisering, fordi der ikke først var sket en harmonisering. Men i overensstemmelse med Domstolens retspraksis kunne denne liberalisering allerede have været realiseret i dag i endnu større udstrækning end fastsat i direktivet fra 1973 og gælde for områder, som man ikke havde troet, man havde kunnet frigøre uden forudgående harmonisering. På baggrund af Domstolens retspraksis ville man således have opnået en liberalisering på områder, som man i sin tid især på grund af risikoen ved forehavendet ikke havde troet, man kunne frigøre, før der var sket en harmonisering af den pågældende lovgivning.

1.3.5. Endelig mener Udvalget, at man må undgå enhver uoverensstemmelse mellem direktiver, der tager sigte på de samme økonomiske aktiviteter. Derfor skal den ønskede revision af definitionen af anvendelsesområdet med henblik på en udvidelse heraf ligeledes gælde for det, der er genstand for det direktiv, der gennemgås nu.

1.4. *Godkendelsesproceduren*

1.4.1. Det endelige mål går ud på en harmonisering af betingelserne for godkendelse af pengeinstitutter i samtlige medlemsstater.

1.4.2. Derfor er det beklageligt, at Kommissionen har begrænset dette mål væsentligt ved at nøjes med kun at opregne to fælles kriterier for godkendelse og derigennem i modstrid med selve princippet om harmonisering overlade det til medlemsstaterne frit at fastsætte de almindelige betingelser for godkendelse, dog med forbehold af indberetning til Kommissionen.

1.4.3. Udvalget sætter derfor spørgsmålstegn ved karakteren af de godkendelsesbetingelser, der kræves i hver enkelt medlemsstat, og det er bekymret ved de af betingelserne, der eventuelt måtte virke skønsmæssige, vilkårlige eller diskriminatoriske. Det anmoder om, at der udfærdiges en udtømmende liste over disse betingelser, og at der først og fremmest træffes foranstaltninger, så man kan nå frem til at fjerne de af betingelserne, der ikke repræsenterer objektive kriterier, der er kendt i forvejen, og som derfor let kan diskuteres, så at man kan nå frem til en motiveret beslutning, der er baseret på disse kriterier.

1.5. *Ordningen for filialer, der oprettes i en anden medlemsstat*

1.5.1. Manglerne ved den af Kommissionen valgte fremgangsmåde forekommer særligt tydelige, hvor det drejer sig om oprettelse af filialer i en anden medlemsstat. Et fundamentalt træk ved et virkeligt fælles marked for pengeinstitutter er, at disse kan udøve deres virksomhed enten på tværs af landegrænserne uden permanent repræsentation eller igennem en filial, der kan oprettes frit i værtslandet. Angående dette sidste punkt er det endelige mål, sådan som det ganske rigtigt anføres i en af betragtningerne, at indføre »et system, hvorefter filialerne fra en medlemsstat er fritaget for enhver godkendelsesprocedure i hele Fællesskabet«.

1.5.2. Den manglende harmonisering af godkendelsesproceduren såvel som kontrollen medfører, at der i det foreliggende forslag til direktiv vedtages en løsning for filialer, som på ingen måde svarer til forfulgte mål. Udvalget forstår dog, at uden en mere vidtgående harmonisering er dette mål uopnåeligt, men det ønsker dog at benytte denne lejlighed til endnu en gang at fremhæve, hvor overordentlig væsentlig direktivforslaget er og til at understrege nødvendigheden af at der med beslutsomhed arbejdes videre med opgaven.

1.6. *Oprettelse af et kontaktudvalg*

1.6.1. For at fremskynde og lette harmoniseringen oprettes der ved Kommissionen et udvalg bestående af repræsentanter for de enkelte medlemsstaters kontrolmyndigheder.

1.6.2. Udvalget godkender uden forbehold Kommissionens ønske om at kunne indhente udtalelser, synspunkter og forslag fra et udvalg med denne sammensætning, for så vidt den alene, som det er tilfældet med analysen af teksterne, bevarer initiativretten og beslutningskompetencen i overensstemmelse med traktaten.

1.7. *Konklusion*

1.7.1. Som konklusion på disse generelle bemærkninger mener Udvalget, at det under hensyntagen til opgavens vanskelighed og på trods af den i det foregående fremsatte kritik og under forbehold af de efterfølgene særlige bemærkninger er ønskeligt allerede nu at gennemføre en nok så begrænset etape, og derfor støtter det forslaget.

2. Særlige bemærkninger

2.1. *Artikel 1*

2.1.1. Det fremgik af den meningsudveksling, der fandt sted om definitionen af begrebet »filial«, at en afdeling, der blot modtager indskudsmidler, men ikke yder eller modtager lån, er omfattet af direktivets anvendelsesområde.

2.1.2. Udvalget foreslår derfor at ændre definitionens ordlyd således:

»filial: en afdeling, som i retlig henseende udgør en ikke selvstændig del af et pengeinstitut, og som direkte foretager en hvilken som helst af de transaktioner, der er forbundet med ovennævnte opgave«.

2.2. *Artikel 2, stk. 2*

2.2.1. Det er vanskeligt at forstå, at ethvert pengeinstitut, som er i overensstemmelse med den restriktive definition i direktivforslaget, ikke omfattes af det. Bortset fra centralbankerne, som medvirker ved udøvelsen af den penge- og valutapolitiske myndighed, bør alle de andre virksomheder, heriblandt også postgirokontorer, udelades.

2.2.2. Udvalget forslår derfor, at teksten ændres på følgende måde:

»2. Det omfatter ikke virksomhed udøvet af medlemsstaternes centralbanker«.

2.3. *Artikel 2, stk. 3 og 4*

2.3.1. Den periode på 40 år, i hvilken en medlemsstat kan udskyde gennemførelsen af dette direktiv, for så vidt angår visse grupper eller typer af pengeinstitutter, bør ikke kunne fornyes.

2.3.2. Udvalget foreslår derfor, at teksten ændres på følgende måde:

»4. Den pågældende medlemsstat skal begrunde den i stk. 3 hjemlede udsættelse og give meddelelse herom til Kommissionen. Udsættelsen gælder for en periode på højst to år. Den får virkning fra offentliggørelsen i De *Europæiske Fællesskabers Tidende*, som skal finde sted senest seks måneder efter meddelelsen af dette direktiv. To år efter denne offentliggørelse er udsættelsen ikke længere gældende, medmindre den pågældende medlemsstat inden udløbet af denne frist har givet Kommissionen meddelelse om, at den vil bringe denne udskudte gennemførelse til ophør«.

2.4. *Artikel 3, stk. 2, første led*

2.4.1. Det fremgår af kommentaren til artikel 3, stk. 2, første led, og til artikel 8, stk. 1 d), at udtrykket »egenkapital« hver gang skal forstås på forskellig måde: i første tilfælde drejer det sig om startkapital og i andet tilfælde om »driftskapital«, dvs. den egenkapital, der rent generelt er nødvendig for at et pengeinstitut kan udøve sin aktivitet på lang sigt.

2.4.2. Udvalget mener, at det ville have været ønskeligt allerede nu at definere disse begreber og at fastsætte beløbene herfor.

2.4.3. Under alle omstændigheder og for at undgå den under punkt 2.4.1. nævnte tvetydighed foreslår Udvalget, at teksten affattes således:

»— pengeinstituttet ikke har tilstrækkelig startkapital«.

2.5. *Artikel 3, stk. 4*

2.5.1. På baggrund af de almindelige bemærkninger fremsat foran under punkt 1.4. ville det være rimeligt, om det udvalg, der er omhandlet i artikel 11 i direktivforslaget, yderligere fik til opgave at undersøge alle de betingelser, som hver enkelte medlemsstat kræver opfyldt for at give godkendelse, og ikke kun de betingelser, der er opregnet i artikel 3, stk. 2, i direktivforslaget.

2.6. *Artikel 4, stk. 4, sidste sætning*

2.6.1. Bortset fra de bemærkninger, der er blevet fremsat i det foregående om ordningen for filialer, der er oprettet i en anden medlemsstat, mener Udvalget, at en sådan bestemmelse ikke henhører under et direktiv, der sigter på en samordning af love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve virksomhed som pengeinstitut. Den er diskriminatorisk, for så vidt et land med restriktiv lovgivning vil kunne anvende sine restriktive bestemmelser på filialer af pengeinstitutter, der har deres hjemsted i en anden medlemsstat, medens de pengeinstitutter, der har deres hjemsted i dette land, for deres egne filialers vedkommende vil kunne nyde godt af den anden medlemsstats mere liberale bestemmelser. Den kan blive en kilde til vilkårligheder, især såfremt landet med restriktive bestemmelser anvender godkendelsesbetingelser, der ikke er i overensstemmelse med de kriterier, der er opstillet ovenfor under punkt 1.4. Udvalget anmoder derfor om, at sidste sætning i stk. 4 slettes.

2.7. *Artikel 6*

2.7.1. Under forbehold af de i det foregående fremsatte generelle bemærkninger og de særlige bemærkninger, der følger under hensyntagen til den af Kommissionen valgte fremgangsmåde, og den konklusion, Udvalget er nået frem til på dette punkt, kan det kun godkende artikel 6 i direktivforslaget.

2.7.2. Det mener, at det må være en vigtig opgave nøje at definere de forskellige regnskabselementer, der indgår i beregningen af koefficienterne, idet det ellers vil være umuligt at foretage sammenligninger i fremtiden.

2.7.3. Det mener, at det under de senere etaper vil være hensigtsmæssigt, at man når frem til et system med fælles koefficienter, der udelukkende fastsættes i direktiver; dog skal Kommissionen have bemyndigelse til efter samråd med det i artikel 11 omhandlede udvalg og det udvalg, der er nævnt i sidste afsnit af betragtningerne, at fastsætte disse koefficienters faktorer og størrelser.

2.7.4. Hvad angår den kvartalsvise meddelelse af de i stk. 1 (stk. 2) opregnede regnskabsrelationer, mener Udvalget, at man i det mindste bør give de pågældende virksomheder en rimelig frist til at indhente de nødvendige oplysninger, gennemføre beregningerne og tilsende de kompetente myndigheder resultaterne.

2.8. *Artikel 7, stk. 2*

2.8.1. Resultatet af den meningsudveksling, der fandt sted, var, at artikel 7, stk. 1, ikke medfører en begrænsning af medlemsstaternes ret til at føre tilsyn med driften i en filial på basis af andre koefficienter end dem, der er anført i artikel 6.

2.9. *Artikel 8, stk. 1, litra c*

2.9.1. Hvis det på det nuværende harmoniseringsstadium forekommer umuligt at kræve af alle medlemsstaterne, at de fraviger de af de nødvendige godkendelsesbetingelser, som ikke svarer strengt til de kriterier, der er defineret ovenfor under punkt 1.4.3., vil det i det mindste være hensigtsmæssigt, at direktivet medfører, at det ubetinget forhindres, at en godkendelse, der er givet, kan trækkes tilbage med den begrundelse, at en betingelse af denne karakter ikke længere opfyldes.

2.10. *Artikel 9, stk. 1*

2.10.1. Udvalget foreslår, at teksten affattes således:

»Indtil der kan foretages en mere vidtgående samordning af love og administrativt fastsatte bestemmelser for filialer af pengeinstitutter, som har deres hjemsted uden for Fællesskabet, anvender medlemsstaterne i forbindelse med disses adgang til at optage og udøve virksomhed bestemmelser, som i det mindste ikke medfører en gunstigere behandling, end den, som finder anvendelse på filialer af pengeinstitutter hjemmehørende i medlemsstaterne«.

2.11. *Artikel 9, stk. 2*

2.11.1. Det er i første række Kommissionen, som de kompetente myndigheder skal underrette om de ansøgning om godkendelse af filialer, som de har modtaget fra pengeinstitutter, der har deres hjemsted uden for Fællesskabet. Desuden burde medlemsstaterne være forpligtet til at give Kommissionen underretning om den behandling, de har givet disse ansøgninger, og specielt de betingelser, hvorunder godkendelsen er givet.

2.12. *Artikel 9, stk. 3*

2.12.1. Når allerede stk. 1 gør det muligt for medlemsstaterne at give filialer af pengeinstitutter i tredjelande samme behandling som pengeinstitutter i medlemslandene, er det svært at se, hvad der yderligere vil kunne gøres til genstand for forhandlinger til fordel for pengeinstitutterne i medlemsstaterne.

2.12.2. Ikke desto mindre skal det præciseres: »på basis af gensidighedsprincippet« og ikke »under hensyntagen til gensidighedsprincippet«, da dette sidste udtryk er for tvetydigt.

2.13. *Artikel 11*

2.13.1. I tråd med bemærkningere under punkt 1.6. finder Udvalget, at det ville være en sammenhængende løsning et tildele Kommissionen formandskabet i kontaktudvalget. Hvorom alting er, må det, der er anført i stk. 2 og 3 vedrørende Kommissionens repræsentation, betragtes som et absolut minimum.

2.13.2. Udvalget anmoder om, at det i artikel 11 omhandlede udvalg omfatter tjenestemænd på højeste niveau fra medlemsstaternes tilsynsmyndigheder.

2.13.3. Udvalget udtrykker ønske om, at det rådgivende udvalg, der er omtalt i sidste betragtning i præamblen til direktivforslaget, nedsættes snarest.

2.13.4. Dette udvalg skulle kunne spille en rådgivende rolle, både for så vidt angår forberedelsen af beslutninger på området, og hvad angår retningslinjerne for disses anvendelse, idet Kommissionens beslutningskompetence også her er ubetinget intakt.

2.13.5. Forbindelsen mellem dette udvalg og det udvalg, der er omhandlet i artikel 11 i direktivforslaget, skulle sikres af Kommissionen, der, såfremt den finder det hensigtsmæssigt, enten i sit hverv kunne lade sig bistå af et delegeret medlem fra et af disse to udvalg eller foranledige et møde, hvor de to udvalg kan drøfte et givet emne.

»2.13.6. Som konklusion på det foregående foreslår Udvalget at foretage følgende ændringer i forslaget til direktiv:

2.13.6.1. (Et subsidiært ændringsforslag i tilfælde af, at muligheden for fornyelse ikke ophæves)

Artikel 2, stk. 4, 2. sætning

»... det i artikel 11 omhandlede udvalg« ændres til: »... de i artiklerne 11 og 11 a omhandlede udvalg«.

2.13.6.2. (subsidiær ændring i tilfælde af, at muligheden for fornyelse ikke ophæves).

Artikel 2, stk. 4, sidste sætning

»... udvalget« ændres til:

»... udvalgene ...«.

2.13.6.3. Artikel 6, stk. 4

»... det i artikel 11 omhandlede« ændres til:

»... de i artiklerne 11 og 11a omhandlede udvalg«.

2.13.6.4. Der tilføjes en artikel 11a affattet således:

»*Artikel 11a*

1. Ved Kommissionen oprettes et rådgivende udvalg bestående af de berørte faglige kredse.

2. Dette udvalg høres:

a) i de ovennævnte tilfælde;

b) om de godkendelsesbetingelser, der fastsættes af de kompetente myndigheder;

c) om fastsættelse, udvidelse, ændring eller udskiftning af alle koefficienter;

d) om de metoder, der skal gælde for beregningen af alle koefficienter og især om definitionen af de forskellige elementer;

e) om udarbejdelsen af nye forslag til Rådet med henblik på den samordning, der skal ske på dette område.

3. Kommissionen garanterer gennemførelsen af disse bestemmelser. Den træffer passende foranstaltninger til sikring af den nødvendige forbindelse mellem dette udvalg og det, der er nævnt i artikel 11«.

2.14. *Artikel 12*

2.14.1. Udvalget godkender løsningen i stk. 3, hvorefter oplysninger, der er afgivet af en kompetent myndighed, omfattes af den tavshedspligt, der gælder i medfør af de lovbestemmelser, der kan anvendes i landet af denne myndighed; dette gælder dog ikke, hvis denne myndighed har givet udtrykkelig og skriftlig tilladelse hertil, og såfremt den nationale lovgivning, myndigheden er undergivet, tillader, at der gives samtykke til en sådan afvigelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28. maj 1975.

Det økonomiske og sociale Udvalg

Henri CANONGE

Formand

Udtalelse om meddelelse til Rådet fra Kommissionen om handlingsprogrammer for forskning og udvikling på energiområdet

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 54 af 6. marts 1975, side 26.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 30. januar 1975 i medfør af artikel 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 130. plenarforsamling, afholdt i Bruxelles den 28. og 29. maj 1975, sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til brev af 3. februar 1975, hvori Rådet for De europæiske Fællesskaber anmodede Det økonomiske og sociale Udvalg om en udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet »handlingsprogrammer for forskning og udvikling på energiområdet«,

under henvisning til trakten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 198,

under henvisning til præsidiets beslutning af 28. januar 1975 om at pålægge Afdelingen for energi og nukleare anliggender at udarbejde beretning og udtalelse om denne meddelelse,

under henvisning til den udtalelse, som ovenævnte afdeling godkendte på mødet den 12. maj 1975,

under henvisning til beretning aflagt på dette møde af ordføreren, hr. Schlitt,

under henvisning til drøftelserne på den 130. plenarforsalming den 28. og 29. maj 1975, mødet den 28. maj 1975, og

ud fra følgende betragtninger:

Det er nødvendigt inden for rammerne af en fælles energipolitik at udvikle nye energikilder og energiformer,

hvis man vil nå dette mål, er et fælles forsknings- og udviklingsprogram af grundlæggende betydning —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE

énstemmigt, idet dog 1 undlod at stemme:

1. Almindelige bemærkninger

1.1. I sin meddelelse »energi til Europa: Forskning og udvikling« opstillede Kommissionen som led i sin langsigtede energipolitik syv strategiske områ-